

Л.С. Дячук

ХІМІЯ

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

10 клас

Рівень стандарту

У двох частинах

Частина 1

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 37.015.2
ББК 74.262.85
Д 99

Рецензенти:

учитель хімії вищої категорії, учитель-методист Малоходачківської ЗОШ І–ІІІ ст.

Борис О.Т.

учитель хімії вищої категорії, учитель-методист Стегниківської ЗОШ І–ІІ ст.

Загнибіда Н.М.

методист ТРМК

Романюк О.М.

Дячук Л.С.

Д 99 Хімія : робочий зошит : 10 кл. : рівень стандарту : у 2 ч.
Ч. 1 / Л.С. Дячук. – Тернопіль : Навчальна книга –
Богдан, 2012. – 104 с.

ISBN 978-966-10-2931-5

Пропоноване видання укладено відповідно до чинної програми з хімії для загальноосвітніх навчальних закладів.

Зошит містить визначення, базові формули. Наведені детальні інструкції для виконання лабораторних дослідів та практичних робіт. Подано диференційовані домашні завдання, а також чотири роботи для контролю навчальних досягнень учнів. Кожна контрольна робота складається з двох варіантів, завдання диференційовані за рівнем складності. Тестові завдання дібрані з вибором однієї правильної відповіді.

Завдання, помічені *, у класній роботі виконуються на розсуд учителя, у домашній роботі – за бажанням учня.

Для учнів загальноосвітніх шкіл, учителів, студентів природничих факультетів ВНЗ.

УДК 37.015.2
ББК 74.262.85

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальне видання

ДЯЧУК Людмила Степанівна

Хімія

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

10 клас

Рівень стандарту

У двох частинах

Частина 1

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Антоніна Павліченко*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Олени Захарійчук*

Підписано до друку 28.08.2012. Формат 70x100/16. Папір офсетний.

Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 8,45. Умовн. фарбо-відб. 8,45.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48

office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-2931-5

9

789661 031097

© Навчальна книга – Богдан, 2012

Класна робота

НАЙВАЖЛИВІШІ КЛАСИ НЕОРГАНІЧНИХ СПОЛУК

Дай усно відповіді на запитання.

1. Які ти знаєш класи неорганічних сполук?
2. Які речовини називають оксидами?
3. Як поділяють оксиди за хімічними властивостями?
4. Які оксиди належать до несолеутворних?
5. Які оксиди називають основними?
6. Які оксиди називають кислотними?
7. Які речовини називають основами?
8. Як класифікують основи?
9. Які речовини називають кислотами?
10. Як класифікують кислоти?
11. Які речовини називають солями?

Виконай вправи та розв'яжи задачі.

1. Наведи приклади хімічних реакцій, унаслідок яких утворюються оксиди.

---

2. Наведи приклади хімічних реакцій, унаслідок яких утворюються луги.

---

3. Напиши рівняння хімічних реакцій, унаслідок яких утворюються: а) ферум(III) гідроксид; б) купрум(II) гідроксид.

---

4. Напиши рівняння реакції утворення сульфатної і ортофосфатної кислот із відповідних оксидів.

---

5. Напиши формули солей, до складу яких входять елементи тільки третього періоду.

---

6. Напиши рівняння реакції між простими речовинами, що утворені хімічними елементами, які мають такі закінчення електронних формул зовнішнього електронного шару: $4s^1$ і $3s^23s^5$. Вкажи окисник і відновник.

---

7. Напиши рівняння неоднотипних хімічних реакцій, за допомогою яких можна одержати натрій хлорид, калій сульфід, купрум(II) нітрат, ферум(III) хлорид, барій сульфат, кальцій карбонат, натрій ортофосфат, калій силікат.

---

9. Напиши рівняння реакції термічного розкладу алюміній гідроксиду і купрум(II) гідроксиду.

---

10. Напиши рівняння хімічних реакцій, за допомогою яких можна здійснити такі перетворення: $S \rightarrow SO_2 \rightarrow H_2SO_3 \rightarrow Na_2SO_3 \rightarrow Na_2SO_4$.

Домашнє завдання

Початковий рівень

1. У наведеному переліку формул хімічних речовин підкресли формулу «бурого газу»: CO , NO_2 , CO_2 , H_2S , NH_3 , HCl , CH_4 , PH_3 .
2. Підкресли формулу «чадного газу»: H_2CO_3 , CO , CO_2 , N_2H_4 , C_2H_2 , Cl_2 , HF .
3. Де в приміщенні буде найбільша концентрація вуглекислого газу: під стелею чи поблизу підлоги? _____

Середній рівень

1. Чому під час пропускання карбон(IV) оксиду через баритову воду вона мутніє? Напиши відповідне рівняння реакції.

Достатній рівень

5. У результаті нагрівання купрум(II) оксиду із вугіллям утворюється газ, що займається на повітрі, якщо його підпалити. Напиши рівняння реакції.

- * 6. Людина видихає за добу вуглекислий газ масою 1300 г. Який об'єм за н.у. займе така маса вуглекислого газу?

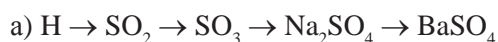

Високий рівень

7. Напиши рівняння хімічних реакцій, за допомогою яких можна здійснити такі перетворення:

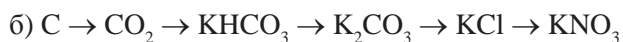

- *8. У результаті нагрівання кремнезему з вугіллям утворюється сполука Силіцію і Карбону, масова частка Карбону в якій становить 30 %. Напиши рівняння цієї реакції, враховуючи, що один із продуктів реакції – карбон(II) оксид.

Урок № 10

(число, місяць)

Контроль навчальних досягнень № 1
з теми «Неметалічні елементи та їх сполуки»

ВАРІАНТ I

Початковий рівень

1. Вкажи рядок, у якому знаходяться хімічні елементи VII групи головної підгрупи.
А) F, Cl, Br, I   Б) N, P, As, Sb   В) O, S, Se, Te   Г) C, Si, Ge, Sn
2. Укажи ступені окиснення, які виявляє Карбон у своїх сполуках:
А) -4, +2, +4   Б) +4   В) -3, +3, +5   Г) -2, +4, +6
3. Назви алотропні форми Оксигену. _____

PERIОДИЧНА СИСТЕМА ХІМІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ Д.І. МЕНДЕЛЄЄВА

(коротка форма)

PERIOD		Г р у п и е л е м е н т і в																												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII																					
1	H 1,0079 Гідроген									He 4,0026 Гелій	Назва елемента систематична																			
2	Li 6,941 Літій	Be 9,0122 Берилій	B 10,811 Бор	C 12,011 Карбон	N 14,007 Нітроген	O 15,999 Оксиген	F 18,998 Флуор	Ne 20,179 Неон	Na 22,990 Натрій	Mg 24,305 Магній	Al 26,982 Алюміній	Si 28,086 Силіцій	P 30,974 Фосфор	S 32,066 Хлор	Cl 35,453 Хлор	Ar 39,948 Аргон	26 55,847 Fe Ферум	27 58,933 Co Кобальт	28 58,69 Ni Нікол											
3	Na 22,990 Натрій	Mg 24,305 Магній	Al 26,982 Алюміній	Si 28,086 Силіцій	P 30,974 Фосфор	S 32,066 Хлор	Cl 35,453 Хлор	Ar 39,948 Аргон	K 39,098 Калій	Ca 40,078 Кальцій	Sc 44,956 Скандій	Ti 47,88 Титан	V 50,942 Ванадій	Cr 51,996 Хром	Mn 54,938 Манган	Fe 55,847 Ферум	Co 58,933 Кобальт	Ni 58,69 Нікол												
4	K 39,098 Калій	Ca 40,078 Кальцій	Sc 44,956 Скандій	Ti 47,88 Титан	V 50,942 Ванадій	Cr 51,996 Хром	Mn 54,938 Манган	Fe 55,847 Ферум	Rb 85,468 Рубідій	Sr 87,62 Стронцій	Zn 65,39 Цинк	Ga 69,723 Галій	Ge 72,59 Германій	Se 78,96 Селен	Br 79,904 Бром	Kr 83,80 Криптон	Ru 101,07 Рутеній	Rh 102,91 Родій	Pd 106,42 Паладій											
5	Rb 85,468 Рубідій	Sr 87,62 Стронцій	Zn 65,39 Цинк	Ga 69,723 Галій	Ge 72,59 Германій	Se 78,96 Селен	Br 79,904 Бром	Kr 83,80 Криптон	Cs 132,91 Цезій	Ba 137,33 Барій	Y 88,906 Йтрій	Zr 91,224 Цирконій	Nb 92,906 Ніобій	Mo 95,94 Молибден	Tc 99,44 Технецій	Ru 101,07 Рутеній	Rh 102,91 Родій	Pd 106,42 Паладій												
6	Cs 132,91 Цезій	Ba 137,33 Барій	Y 88,906 Йтрій	Zr 91,224 Цирконій	Nb 92,906 Ніобій	Mo 95,94 Молибден	Tc 99,44 Технецій	Ru 101,07 Рутеній	La 138,91 Лантан	Ce 140,12 Церій	Pr 140,91 Прометій	Nd 144,24 Неодим	Pm 144,91 Прометій	Sm 150,36 Самарій	Eu 151,96 Європій	Gd 157,25 Гадоплій	Tb 158,93 Тербій	Dy 162,5 Диспрозій	Ho 164,93 Гольмій	Er 167,26 Ербій	Fm 257 Фермій	Md 258 Менделєвій	No 259 Нобелій	Lr 260 Лоренцій						
7	Fr 223 Францій	Ra 226,02 Радій	Ac 227 Актиній	Ru 101,07 Рутеній	Rh 102,91 Родій	Pd 106,42 Паладій	Ag 107,87 Срібло	Cd 112,41 Кадмій	Sn 118,71 Станум	Sb 121,75 Стібій	Te 127,60 Телур	I 126,90 Йод	Xe 131,29 Ксенон	Os 190,2 Осмій	Ir 192,22 Ірідій	Pt 195,08 Платина	Os 190,2 Осмій	Ir 192,22 Ірідій	Pt 195,08 Платина	Fr 223 Францій	Ra 226,02 Радій	Ac 227 Актиній	RO₂	RO₃	RO₅	RH₃	RH₄	RH₂	HR	RO₄
8	Ce 140,12 Церій	Pr 140,91 Прометій	Nd 144,24 Неодим	Pm 144,91 Прометій	Sm 150,36 Самарій	Eu 151,96 Європій	Gd 157,25 Гадоплій	Tb 158,93 Тербій	Dy 162,5 Диспрозій	Ho 164,93 Гольмій	Er 167,26 Ербій	Fm 257 Фермій	Md 258 Менделєвій	No 259 Нобелій	Lr 260 Лоренцій															
9	Th 232,04 Торій	Pa 231 Протактиній	U 238,03 Уран	Np 237 Нептуній	Pu 244 Плутоній	Am 243 Америцій	Cm 247 Кюріум	Bk 247 Берклій	Cf 251 Каліфорній	Bh 263 Борій	Hs 265 Гасій	Mt 267 Майтнерій	Ds 267 Дармштадтій																	

* Лантаноїди
** Актиноїди

Таблиця розчинності основ, кислот і солей у воді (за нормальних умов)

Катіони Аніони	H ⁺	NH ₄ ⁺	Na ⁺	K ⁺	Be ²⁺	Mg ²⁺	Ca ²⁺	Ba ²⁺	Al ³⁺	Sn ²⁺	Pb ²⁺	Cu ²⁺	Ag ⁺	Zn ²⁺	Cd ²⁺	Hg ²⁺	Cr ²⁺	Cr ³⁺	Mn ²⁺	Fe ²⁺	Fe ³⁺	Co ²⁺	Ni ²⁺
OH ⁻	-	-	р	р	р	р	М	р	р	р	р	р	-	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
F ⁻	р	р	р	р	р	р	р	М	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
Cl ⁻	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
Br ⁻	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
I ⁻	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
S ²⁻	р	-	р	р	-	-	р	р	-	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
NO ₃ ⁻	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
SO ₃ ²⁻	р	р	р	р	р	р	р	р	-	-	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
SO ₄ ²⁻	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
PO ₄ ³⁻	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
CO ₃ ²⁻	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
SiO ₃ ²⁻	р	-	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
CH ₃ COO ⁻	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р

р – розчинна; Н – не розчинна; М – малорозчинна; — не існує, або розкладається водою